

Ministerul Educației și Cercetării
al Republicii Moldova

ORDIN

14.07.2025 nr. 1164

mun. Chișinău

Cu privire la aprobarea Planului-cadru pentru învățământul preșcolar

În temeiul prevederilor *Codului educației* nr.152/2014 art.140, alin. (1) și în vederea organizării procesului educațional în învățământul preșcolar, Ministrul educației și cercetării emite prezentul

ORDIN:

1. Se aprobă:
  - 1) *Planul-cadru pentru învățământul preșcolar*, conform Anexei nr.1;
  - 2) *Calendarul anului de studii pentru învățământul preșcolar*, conform Anexei nr.2;
  - 3) *Aspecte didactice de aplicare a planului-cadru pentru învățământul preșcolar*, conform Anexei nr.3;
  - 4) *Aspectele manageriale de aplicare a Planului-cadru pentru învățământul preșcolar*, conform Anexei nr.4;
  - 5) *Calendarul datelor remarcabile și de comemorare naționale și internaționale recomandat instituțiilor de învățământ preșcolar*, conform Anexei nr.5.
2. Se abrogă Ordinul MEC nr. 1076 din 25.08.2023 *Cu privire la aprobare de acte normative*.
3. Direcția politici în învățământ general:
  - 1) va aduce la cunoștință prevederile prezentului ordin Organelor locale de specialitate în domeniul învățământului;
  - 2) va monitoriza implementarea *Planului-cadru de învățământ pentru învățământul preșcolar*.
3. Organele locale de specialitate în domeniul învățământului:
  - 1) vor aduce la cunoștință prevederile prezentului ordin instituțiilor de învățământ preșcolar de pe teritoriul unității administrativ-teritoriale;
  - 2) vor monitoriza respectarea prevederilor prezentului ordin.
4. Aplicarea prezentului ordin se pune în sarcina Direcției politici în învățământul general, șefilor Organelor locale de specialitate în domeniul învățământului și conducătorilor instituțiilor de învățământ preșcolar.
5. Controlul executării prezentului ordin se pune în sarcina doamnei Valentina Olaru, Secretar de stat.

Ministru

Dan PERCIUN

PLAN-CADRU PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR

1. Planul-cadru pentru învățământul preșcolar (în continuare Plan-cadru) conform art. 40, alin. (2) al Codului Educației nr. 152/2014, este parte a Curriculumului Național, elaborat în corespundere cu Cadrul de Referință al Curriculumului Național, Cadrul de referință al educației timpurii (CRET), Curriculumul pentru educația timpurie (CET), Standardele de învățare și dezvoltare a copilului de la naștere până la 7 ani (SÎDC) și are statut de document obligatoriu pentru cadrele didactice și de conducere din învățământul preșcolar.
2. Prezentul Plan-cadru reglementează organizarea procesului educațional în instituțiile de învățământ preșcolar (grădiniță de copii, centru comunitar de educație timpurie), în instituțiile de învățământ general cu programe de diferite niveluri sau programe integrate - complex educațional (grădiniță-creșă, școală primară-grădiniță, gimnaziu-grădiniță), (în continuare instituție de învățământ preșcolar), publice și private din Republica Moldova, prin stabilirea tipurilor de activități educaționale, a duratei și succesiunii acestora pe parcursul anului de studii, în vederea asigurării dezvoltării armonioase, echilibrate și continue a copiilor cu vârsta între 2 și 6(7) ani.
3. Planul – cadru include:
  - 1) Planul-cadru pentru învățământul preșcolar (Anexa nr. 1):
    - 1.1. *Plan-cadru de organizare a activităților integrate și a activităților specifice unui domeniu în grupele de vârstă 2–6/7 ani din instituțiile de învățământ preșcolar cu instruirea în limba română și în limbile minorităților naționale;*
    - 1.2. *Plan-cadru de organizare a activităților integrate și a activităților specifice unui domeniu în grupele de vârstă mixtă 2–6/7 ani din instituțiile de învățământ preșcolar cu instruirea în limba română și în limbile minorităților naționale;*
    - 1.3. *Plan-cadru de organizare a activităților extracurriculare pentru grupele de copii de 2-6/7 ani din instituțiile de învățământ preșcolar cu instruirea în limba română și în limbile minorităților naționale;*
    - 1.4. *Plan-cadru orientativ de organizare săptămânală a activităților în perioada recreativă estivală pentru grupele de copii de 2-6/7 ani din instituțiile de învățământ preșcolar cu instruirea în limba română și în limbile minorităților naționale;*
  - 2) Calendarul anului de studii în învățământul preșcolar (Anexa nr. 2)
  - 3) Aspecte didactice de aplicare a Planului-cadru pentru învățământul preșcolar (Anexa nr. 3)
  - 4) Aspecte manageriale de aplicare a Planului-cadru pentru învățământul preșcolar (Anexa nr. 4)
  - 5) Calendarul datelor remarcabile și de comemorare naționale și internaționale recomandat pentru învățământul preșcolar (Anexa nr. 5)

CUPRINS:

I. PLAN-CADRU PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNT PREȘCOLAR	3
1.1. Plan-cadru de organizare a activităților integrate și a activităților specifice unui domeniu pentru grupele de vârstă 2–6/7 ani din instituțiile de învățământ preșcolar cu instruirea în limba română și în limbile minorităților naționale.....	3
1.2. Plan-cadru de organizare a activităților integrate și a activităților specifice unui domeniu pentru grupele de vârstă mixtă 2–6/7 din pentru instituțiile de învățământ preșcolar cu instruirea în limba română și în limbile minorităților naționale	5
1.3. Plan-cadru de organizare a activităților extracurriculare pentru grupele de copii de 2-6/7 ani din instituțiile de învățământ preșcolar cu instruirea în limba română și în limbile minorităților naționale	6
1.4. Plan-cadru orientativ de organizare săptămânală activităților în perioada recreativă estivală pentru grupele de copii de 2-6/7 ani din instituțiile de învățământ preșcolar cu instruirea în limba română și în limbile minorităților naționale	8
II. CALENDARUL ANULUI ȘI DE STUDII ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR	9
2.1. Calendarul anului de studii 2025-2026 în învățământul preșcolar	10
III. ASPECTE DIDACTICE DE APLICARE A PLANULUI-CADRU PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR ÎN ANUL DE STUDII 2025-2026.....	11
3.1. Tipuri de activități educaționale organizate în învățământul preșcolar stipulate în Planul-cadru pentru învățământul preșcolar	11
3.2. Structura și conținutul planurilor de învățământ elaborat de cadrele didactice la nivel de grupă.....	14
3.3. Managementul timpului în învățământul preșcolar	15
3.4. Educație incluzivă și sprijin pentru copiii cu CES	16
IV. ASPECTE MANAGERIALE DE APLICARE A PLANULUI-CADRU PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR ÎN ANUL DE STUDII 2025-2026.....	18
4.1. Grupe specifice în învățământul preșcolar	18
4.2. Dozarea timpului pentru organizarea activităților în învățământul preșcolar.....	18
4.3. Regimul zilei	21
4.4. Organizarea activităților educaționale în perioadele recreative și perioada estivală.....	24
4.5. Activități opționale	24
4.6. Repere privind activitatea și repartizarea timpului de muncă pentru cadrul didactic – <i>Profesor de limba română pentru instituțiile cu instruire în limba rusă (alolingve)</i>	26
V. CALENDARUL DATELOR REMARCABILE ȘI DE COMEMORARE NAȚIONALE ȘI INTERNAȚIONALE RECOMANDAT INSTITUȚIILOR DE ÎNVĂȚĂMÂNT PREȘCOLAR ÎN ANUL DE STUDII 2025-2026	32

I. PLAN-CADRU PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR

1.1. Plan-cadru de organizare a activităților integrate și a activităților specifice unui domeniu pentru grupele de vârstă 2–6/7 ani din instituțiile de învățământ preșcolar cu instruirea în limba română și în limbile minorităților naționale

Domenii de activitate	Grupe de vârstă	Grupele / Numărul activităților integrate				
		Grupa I mică 2-3 ani	Grupa II mică 3-4 ani	Grupa medie 4-5 ani	Grupa mare 5-6 ani	Grupa pregătitoare 6-7 ani
Sănătate și motricitate						
Educație pentru sănătate		1	1	1	1	1
Educație fizică		2	2+1*	2+1*	2+1*	2+1*
Eu, familia și societatea						
Dezvoltarea personală		0,5 (1 la 2 săptămâni)	0,5 (1 la 2 săptămâni)	1	1	1
Educație pentru societate		0,5 (1 la 2 săptămâni)	0,5 (1 la 2 săptămâni)	1	1	1
Limba și comunicare						
Educație pentru limbaj și comunicare		2	2	2	2	2
Limba română pentru IET cu program în limbile minorităților naționale**		-	2***	4	4	4
Științe și tehnologii						
Formarea reprezentărilor elementare matematice		1	1	1	1+0,5	1+0,5
Educație pentru mediu		1	1	1	1	1
Educație digitală		-	-	-	0,5	0,5
Arte						
Educație plastică		1	1	1	1	1
Educație muzicală		2	2	2	2	2
Numărul total de activități pe săptămână		11	12	13	14	14
Numărul total de activități pe săptămână (pentru instituția de învățământ preșcolar cu program în limbile minorităților naționale)		11	12+2***	13+4	14+4	14+4

NOTĂ:

- Zilnic, în toate grupele de vârstă, se organizează câte o activitate integrată și una specifică unui domeniu de activitate (*Educație fizică* sau *Educație muzicală*). Pentru grupele alolingve, în 4 din 5 zile, se organizează câte o activitate de *Limba română pentru IET cu program în limbile minorităților naționale* (în continuare *Limba română*).

* Începând cu grupa a II-a mică, a treia activitate de *Educație fizică* se realizează în timpul plimbării, dar nu din contul acesteia și include exerciții de dezvoltare fizică, jocuri mobile și activități motrice cu materiale disponibile (inventar sportiv, etc.).

** Se aplică exclusiv pentru grupele/instituțiile cu predare în limbile minorităților naționale. Începând cu grupa medie, săptămânal se organizează 4 activități de învățare a Limbii române, organizate pe subgrupe (12–15 copii), suplimentar celor două activități zilnice obligatorii prevăzute la pct. 1 din prezentul Plan-cadru. Numărul acestor activități este corespunzător Cadrului European Comun de Referință pentru Limbi. Activitatea de *Limba română* se realizează de către Profesorul de Limbă română, activitatea și norma didactică a căruia este reglementată conform:

- ordinului MEC nr. 122/2025 *Cu privire la aprobarea normelor de personal pentru instituțiile de educație antepreșcolară, instituțiile de învățământ preșcolar și instituțiile de învățământ general cu programe de diferite niveluri sau programe integrate;*
- ordinului MEC 1061/2025 *Cu privire la modificarea ordinului ministrului educației și cercetării nr. 122/2025;*
- *Reperelor privind activitatea și repartizarea timpului de muncă pentru cadrul didactic – Profesor de limba română pentru instituțiile cu instruire în limba rusă (alolingve) (p. 4.6 din Anexa 4).*

*** Cu titlu de excepție, activitățile de predare a limbii române pot fi organizate din grupa a II-a mică, doar în instituțiile de învățământ preșcolar în care aceasta a fost predată, fără întreruperi, începând cu grupa medie, timp de cel puțin ultimii doi ani.

2. Tabelul 1.1. *Plan-cadru de organizare a activităților integrate și a activităților specifice unui domeniu în grupele de vârstă 2–6/7 ani pentru instituțiile de învățământ preșcolar cu instruirea în limba română și în limbile minorităților naționale* poate fi completat cu activități specifice instituției de învățământ preșcolar, incluse în *Curriculum la decizia instituției* – cum ar fi: *studierea limbii materne, alta decât limba română (pentru minoritățile naționale), activități de recuperare/reabilitare pentru copiii cu CES, activități opționale sau programe educaționale distincte* (de exemplu „Cultura bunei vecinătăți”), aprobate prin decizia Consiliul pedagogic al instituției de învățământ preșcolar. Aceste activități se planifică, de regulă, în a doua parte a zilei.

Conținutul notei se referă și la Planul-cadru 1.2.

1.2. Plan-cadru de organizare a activităților integrate și a activităților specifice unui domeniu pentru grupele de vârstă mixtă 2–6/7 ani din instituțiile de învățământ preșcolar cu instruirea în limba română și în limbile minorităților naționale

Domenii de activitate	Grupa I mică–II mică 2-4 ani	Grupa II mică–medie 3-5 ani	Grupa mare-pregătitoare 5-7 ani	Grupa I mică – pregătitoare 2-6/7ani ****
Sănătate și motricitate				
Educație pentru sănătate	1	1	1	1
Educație fizică	2	2+1	2+1	2+1
Eu, familia și societatea				
Dezvoltarea personală	0,5 (1 la 2 săptămâni)	1	1	1
Educație pentru societate	0,5 (1 la 2 săptămâni)	1	1	1
Limbaj și comunicare				
Educație pentru limbaj și comunicare	2	2	2	2
Limba română pentru IET cu program în limbile minorităților naționale **	-	4	4	4
Științe și tehnologii				
Formarea reprezentărilor elementare matematice	1	1	1+0,5	1+0,5
Educație pentru mediu	1	1	1	1
Educația digitală	-	-	0,5 (1 activitate la 2 săptămâni)	0,5 (1 activitate la 2 săptămâni)
Arte				
Educație plastică	1	1	1	1
Educație muzicală	2	2	2	2
Numărul total de activități pe săptămână	11	13+4	14+4	14+4
Numărul total de activități pe săptămână (pentru instituție de învățământ preșcolar cu program în limbile minorităților naționale)	11	17	18	18

NOTĂ:

1. Numărul de activități propus se raportează la vârsta copiilor mai mari din grupă.
2. În grupele mixte (2–6/7 ani), activitățile se organizează în funcție de componența pe vârste și rezistența la efort a copiilor mai mici. Pentru sarcini complexe se recomandă formarea de subgrupe omogene, cu adaptarea conținuturilor și duratei: provocări adecvate pentru copiii mai mari și variante simplificate pentru cei mai mici, cu menținerea coerențe tematice.
3. A se vedea conținutul **notei de la Planul-cadru 1.1.**

1.3. Plan-cadru de organizare a activităților extracurriculare pentru grupele de copii de 2-6/7 ani din instituțiile de învățământ preșcolar cu instruirea în limba română și în limbile minorităților naționale

Forme de realizare	Grupa de vârstă	Nr. activități săptămână/lună
Sărbători* ¹ / Matinee / Șezători	mică I (2-3 ani)	1 în 6 luni
	mică II (3-4 ani)	1 în 3-4 luni
	medie (4-5 ani)	1 în 2-3 luni
	mare (5-6 ani)	1 în 2-3 luni
	pregătitoare (6-7 ani)	1 în 2-3 luni, maxim 4 pe an
Activități recreative de tip muzical, sportiv și ecologic* ⁴	mică I (2-3 ani) * ²	1 în 2 luni (muzicală) * ³
	mică II (3-4 ani)	1 în 2 luni * ³
	medie (4-5 ani)	1 în 3 luni * ³
	mare (5-6 ani)	1 în 3 luni * ³
Activități teatrale-artistice: spectacole, jocuri –dramatizări (atât prezentate de copii, cât și urmărite ca spectatori* ⁵)	mică I (2-3 ani)	2-3 pe lună
	mică II (3-4 ani)	1-2 pe lună
	medie (4-5 ani)	1-2 pe lună
	mare (5-6 ani)	1-2 pe lună
Activități extracurriculare de explorare cognitivă și creativă: victorine / concursuri tematice, provocări logico-matematice, festivaluri, târguri sau expoziții realizate de copii, inclusiv STEM / STEAM	mică I (2-3 ani)	-
	mică II (3-4 ani)	-
	medie (4-5 ani)	-
	mare (5-6 ani)	1 în 3-4 luni
	pregătitoare (6-7 ani)	1 în 3-4 luni
Vizite și excursii la muzee, expoziții, monumente, locuri istorice sau obiective de interes public	mică I (2-3 ani)	-
	mică II (3-4 ani)	-
	medie (4-5 ani)	-
	mare (5-6 ani)	1 în 3 luni
	pregătitoare (6-7 ani)	1 în 3 luni
Vizionarea de filme pentru copii, desene animate	mică I (2-3 ani)	1 pe lună
	mică II (3-4 ani)	1 pe lună
	medie (4-5 ani)	2 pe lună
	mare (5-6 ani)	2/3-4 pe lună
	pregătitoare (6-7 ani)	2/3-4 pe lună
Lectura interactivă* ⁶	mică I (2-3 ani)	1 pe săptămână
	mică II (3-4 ani)	1-2 pe săptămână
	medie (4-5 ani)	1-2 pe săptămână
	mare (5-6 ani)	1-2 pe săptămână
	pregătitoare (6-7 ani)	1-2 pe săptămână

NOTĂ:

1. Săptămânal se organizează o activitate extracurriculară. În săptămâna în care coincid două activități extracurriculare, prioritate are cea cu frecvență mai rară (de exemplu: între o activitate teatral-artistice și o sărbătoare, se optează pentru sărbătoarea).

*¹ Sărbătorile sportive se organizează începând cu grupa medie, cu periodicitatea – o dată pe an, iar în grupele mare și pregătitoare – de două ori pe an.

*² În grupa a I-a mică se desfășoară exclusiv activități recreative de tip muzical.

*³ Fac excepție lunile în care se organizează sărbători sau matinee.

*⁴ Activitățile recreative de tip muzical, sportiv și ecologic se planifică și ca finalitate a unui proiect tematic.

- *⁵ Copiii pot viziona spectacole prezentate de alți copii, cadre didactice, părinți, precum și de profesioniști acreditați, în condițiile prevăzute de legislația în vigoare. Cele oferite de profesioniști acreditați sunt organizate gratuit de autoritățile abilitate (APL, OLSDI, MEC), având scop informativ și educațional.
- *⁶ Lectura interactivă se recomandă de 1–2 ori pe săptămână, suplimentar activităților extracurriculare planificate, ca formă de recreere și stimulare a limbajului. Aceasta se organizează în momente de relaxare, tranziție sau joc liber, în funcție de disponibilitatea emoțională și interesul copiilor, atât în spații interioare, cât și în aer liber.

1.4. Plan-cadru orientativ de organizare săptămânală a activităților în perioada recreativă estivală pentru grupele de copii de 2-6/7 ani din instituțiile de învățământ preșcolar cu instruirea în limba română și în limbile minorităților naționale

Grupe de vârste		Grupa a I-a mică 2-3 ani	Grupa II-a mică 3-4 ani	Grupa medie 4-5 ani	Grupa mare 5-6 ani	Grupa pregătitoare 6-7 ani
Activități de dezvoltare personală						
<ul style="list-style-type: none"> Rutine/ tranziții Activități recreative și de relaxare Activități de dezvoltare și exersare a aptitudinilor individuale Activități recuperatorii 		zilnic (se acordă timp suficient, conform necesităților individuale și particularităților de vârstă ale copiilor)				
Activități de fortificare a sănătății						
Gimnastica matinală		zilnic 5-6/*8 min	zilnic 6-8/10 min	zilnic 7-8/10 min	zilnic 8-10/12 min	zilnic 10-12/15 min
Gimnastica de după somn		-	zilnic 5-8 min	zilnic 5-8 min	zilnic 5-8 min	zilnic 8-10 min
Călire		zilnic 15/20 min	zilnic 15/20 min	zilnic 20/25 min	zilnic 25/25 min	zilnic 30/35 min
Educația fizică în aer liber *2		2 x 10-15/20 min	2x 15-20/25 min	2x 20-25/30 min	2x 25-30/35 min	3x 30-35/40 min
Odihna activă	Drumeții	-	-	-	30 min 1 / vară	60 min 1 / vară
	Excursii/ Plimbări în afara instituției	-	-	-	70-95 min 1-2 /lună	95-120 min 1-2 /lună
Jocuri dinamice		zilnic 6-10/12 min	zilnic 10-15/20 min	zilnic 15-20/25 min	zilnic 20-30/35 min	zilnic 20-30/35 min
Activități artistico-estetice						
Activități creative: desen, modelare, aplicație, construcții, design pentru copii, etc.		zilnic 7-10 min	zilnic 10-12 min	zilnic 10-15 min	zilnic 15-20 min	zilnic 20-25 min
Activități muzicale și/sau cu acompaniament muzical		2 x 10-15 min	2 x 15-20 min	2 x 20-25 min	2 x 25-30 min	2 x 30-35 min
Activități literare și/sau teatral-artistice		2 x 10 min	2 x 15 min	2 x 20 min	2 x 25 min	2 x 30 min
Activități extracurriculare *3		1 pe săptămână, conform <i>Planului-cadru de organizare a activităților extracurriculare pentru grupele de copii de 2-6/7 ani</i>				

NOTĂ:

* Simbolul „/” desemnează un timp orientativ maxim recomandat pentru activitățile de fortificare a sănătății, întrucât, în perioadele recreative, aceste activități pot beneficia de o durată extinsă, în concordanță cu interesul superior al copilului.

*2 *Educația fizică în aer liber* – pot fi reluate complexe de exerciții utilizate în timpul anului de studii, cu adaptări. În mod special în perioada estivală, aceste activități se organizează sub formă de **distracții atractive și creative**, adaptate vârstei și intereselor copiilor.

*3 *Activitățile extracurriculare*, la nivel de grupă, sunt selectate de cadrele didactice în funcție de tematica abordată, interesele și preferințele copiilor, precum și solicitările părinților, cu respectarea numărului recomandat de activități lunare. La nivel de instituție de învățământ preșcolar, pot fi planificate și organizate sărbători, festivaluri, concursuri sau alte evenimente comune.

II. CALENDARUL ANULUI DE STUDII ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR

1. **Anul de studii** în învățământul preșcolar se organizează în perioada **01 septembrie - 31 august** și include următoarele perioade:
  - 1.1. **Perioada de studii.** Intervalul de timp **01 septembrie - 31 mai**, destinat activităților educaționale planificate în baza *Curriculumului pentru educația timpurie*, conform Planului-cadru (Anexa 1). Perioada de studii are o durată de 34 săptămâni și este organizată în două semestre educaționale:
    - **Semestrul I:** 01 septembrie – 24 decembrie
    - **Semestrul II:** 9 ianuarie –31 mai
  - 1.2. **Vacanța copiilor.** Perioada de 30 de zile calendaristice consecutive, stabilită în intervalul **1 iunie – 31 august**, în care activitatea instituției de învățământ preșcolar se suspendă total sau parțial, în baza deciziei fondatorului, pentru efectuarea lucrărilor de igienizare, reparații și/sau renovări curente ori capitale.
  - 1.3. **Perioadă recreativă estivală.** Intervalul de timp **01 iunie – 31 august** al fiecărui an de studii, destinat organizării odihnei active a copiilor prin activități educaționale cu caracter recreativ, artistico-estetic și de fortificare a sănătății, desfășurate preponderent în aer liber, specifice sezonului estival, în concordanță cu interesele și particularitățile de vârstă ale copiilor, conform Planului-cadru (Anexa 1).
  - 1.4. **Perioadă recreativă.** Intervalul scurt de timp (de regulă 3–10 zile), stabilit anual de Ministerul Educației și Cercetării în cadrul anului de studii, în care activitățile educaționale didactice obligatorii sunt suspendate și înlocuite cu activități ludice, recreative, tematice sau la libera alegere. Aceste activități se desfășoară în cadrul instituției, cu participarea copiilor prezenți. Perioadele recreative din cursul anului de studii sunt: de toamnă, de iarnă, de primăvară și de Paște.
2. Pentru copiii care absolvă instituția de învățământ preșcolar, anul de studii se încheie cel târziu la data de 1 august, conform prevederilor *Regulamentului-cadru privind organizarea și funcționarea instituției de educație antepreșcolară, instituției de învățământ preșcolar, instituției de învățământ general cu programe de diferite niveluri sau programe integrate*

CALENDARUL ANULUI DE STUDII 2025-2026 ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR

Semestrul I

Septembrie

	Ln	Ma	Mi	Jo	Vi	Sâ	Du
1	1	2	3	4	5	6	7
2	8	9	10	11	12	13	14
3	15	16	17	18	19	20	21
4	22	23	24	25	26	27	28
5	29	30					

Octombrie

	Ln	Ma	Mi	Jo	Vi	Sâ	Du
5			1	2	3	4	5
6	6	7	8	9	10	11	12
7	13	14	15	16	17	18	19
8	20	21	22	23	24	25	26
	27	28	29	30	31		

Noiembrie

	Ln	Ma	Mi	Jo	Vi	Sâ	Du
9						1	2
9	3	4	5	6	7	8	9
10	10	11	12	13	14	15	16
11	17	18	19	20	21	22	23
12	24	25	26	27	28	29	30

Decembrie

	Ln	Ma	Mi	Jo	Vi	Sâ	Du
13	1	2	3	4	5	6	7
14	8	9	10	11	12	13	14
15	15	16	17	18	19	20	21
16	22	23	24	25	26	27	28
	29	30	31				

Semestrul II

Ianuarie

	Ln	Ma	Mi	Jo	Vi	Sâ	Du
				1	2	3	4
	5	6	7	8	9	10	11
17	12	13	14	15	16	17	18
18	19	20	21	22	23	24	25
19	26	27	28	29	30	31	

Februarie

	Ln	Ma	Mi	Jo	Vi	Sâ	Du
							1
20	2	3	4	5	6	7	8
21	9	10	11	12	13	14	15
22	16	17	18	19	20	21	22
23	23	24	25	26	27	28	

Martie

	Ln	Ma	Mi	Jo	Vi	Sâ	Du
							1
24	2	3	4	5	6	7	8
25	9	10	11	12	13	14	15
26	16	17	18	19	20	21	22
27	23	24	25	26	27	28	29
28	30	31					

Aprilie

	Ln	Ma	Mi	Jo	Vi	Sâ	Du
28			1	2	3	4	5
29	6	7	8	9	10	11	12
30	13	14	15	16	17	18	19
15	20	21	22	23	24	25	26
31	27	28	29	30			

Mai

	Ln	Ma	Mi	Jo	Vi	Sâ	Du
					1	2	3
32	4	5	6	7	8	9	10
33	11	12	13	14	15	16	17
34	18	19	20	21	22	23	24
35	25	26	27	28	29	30	31

Durata anului de studii 2025-2026: 1 septembrie 2025 – 31 mai 2026

Semestrul I: 01 septembrie – 24 decembrie 2025

Semestrul II: 9 ianuarie – 29 mai 2026

Evaluarea și monitorizarea dezvoltării copiilor

Evaluarea inițială: 15 septembrie – 15 octombrie 2025

Evaluarea finală: 01–30 aprilie 2026 (grupele pregătitoare)
15 aprilie – 15 mai (grupele I mică – mare)

Evaluarea formativă / monitorizarea:

16 octombrie 2025 – 31 martie 2026 (grupele pregătitoare)

16 octombrie 2025 - 14 aprilie 2026 (grupele I mică – mare)

Durata perioadelor recreative în anul de studii 2025-2026

Perioadă recreativă de toamnă: 27 octombrie – 2 noiembrie 2025

Perioadă recreativă intersemestrială (de iarnă): 25 decembrie 2025 – 8 ianuarie 2026

Perioadă recreativă de primăvară: 5 – 8 martie 2026

Perioadă recreativă de Paști: 11 – 20 aprilie 2026

Perioadă recreativă estivală: 01 iunie – 31 august 2026

III. ASPECTE DIDACTICE DE APLICARE A PLANULUI-CADRU PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR

În vederea aplicării prezentului Plan-cadru pentru învățământul preșcolar cadrele didactice și manageriale vor respecta următoarele aspecte didactice de organizare a procesului educațional:

3.1. Tipuri de activități educaționale organizate în învățământul preșcolar stipulate în Planul-cadru pentru învățământul preșcolar

1. Aplicarea Planului-cadru, precum și repartizarea activităților pe domenii de activitate, au un caracter orientativ, cadrele didactice proiectează și organizează activitățile educaționale în funcție de:
  - particularitățile de vârstă,
  - nivelul de dezvoltare și nevoile individuale ale copiilor,
  - condițiile reale ale contextului educațional, asigurând flexibilitate și adaptabilitate.
2. Fiecare activitate didactică, integrată sau specifică unui domeniu, urmărește realizarea unităților de competență din toate domeniile de dezvoltare, prin obiective și sarcini planificate în activitatea comună și în centrele de interes.
3. **Procesul educațional în învățământul preșcolar** se desfășoară pe trei dimensiuni interdependente, care asigură învățarea și dezvoltarea copilului în mod holistic:
  - 1) **Activitatea de învățare special organizată**, desfășurată sub formă de activități didactice de predare-învățare-evaluare, planificate de cadrul didactic în baza unităților de competență stabilite de *Curriculumul pentru educația timpurie*;
  - 2) **Activitatea comună a educatorului cu copilul/copiii**, realizată pe parcursul diferitor momente ale zilei, inclusiv în timpul rutinei și tranzițiilor, care valorifică relația educațională și permite adaptarea intervențiilor la nevoile fiecărui copil;
  - 3) **Activitatea liberă, independentă a copilului**, exprimată prin jocuri și activități liber alese, desfășurate în centrele de interes sau în aer liber, prin care copilul își manifestă inițiativa, autonomia și creativitatea, în propriul ritm de explorare și învățare.
4. Tipurile de activități prevăzute în Planul-cadru sunt:
  - a) **Activități integrate (AI)** – activități care se desfășoară, de regulă, în baza metodei proiectului și care integrează conținuturi din mai multe domenii de activitate educațională, urmăresc simultan obiective din diverse domenii de dezvoltare ale copilului și combină forme variate de organizare a învățării, precum cea individuală, în perechi sau în grup mic și grup mare, etc...;
  - b) **Activități specifice pe domenii de activitate (ASDA)** – *Educație fizică, Educație muzicală, Limba română pentru IET cu program în limbile minorităților naționale*. Activitățile de *Limba română pentru IET cu program în limbile minorităților naționale* vor fi planificate și organizate conform *Curriculumului național la Limba română pentru instituțiile de educație timpurie cu program în limbile minorităților naționale* și doar în grupele sau instituțiile cu program în limbile minorităților naționale.
  - c) **Jocuri și activități liber alese (JLA)** – sunt cele alese de copii, desfășurate individual, în perechi și grupuri mici, în timpul rutinelor și în centrele de interes în cadrul activităților integrate;

- d) **Activități de dezvoltare personală (ADP)** – rutine, tranziții, relaționare, autoîngrijire;
- e) **Activități extracurriculare (AEx)** – sărbători, festivaluri, excursii, teatru, vizionări, întâlniri culturale etc.;
- f) **Activități opționale** – organizate la cererea părinților pentru copii de 4–6/7 ani;
- g) **Activități recreative și de relaxare (ARR)** - plimbări în aer liber; jocuri distractive; activități de relaxare, conștientizare de sine și reglare emoțională (mindfulness pentru copii);
- h) **Activități recuperatorii și de reabilitare (AR)** – pentru copii care au nevoie de sprijin suplimentar, inclusiv copii cu CES.
- i) **Activitățile de dezvoltare/exersare a aptitudinilor individuale (ADAI)** - oferă copiilor oportunitatea de a valorifica și exersa abilități specifice într-un domeniu preferat (*Muzică, Arte, Sport etc.*), prin sarcini structurate propuse de cadrul didactic.
5. Pentru dezvoltarea competențelor din domeniile *Eu, familia și societatea și Limbaj și comunicare* cadrele didactice valorifică diverse contexte (momente de rutină, tranziții, jocuri liber alese sau activități recreative), întrucât acestea se formează și se consolidează în mod continuu, pe tot parcursul zilei, nu doar în cadrul activităților didactice planificate.
6. Tipurile de activități specifice domeniului *Sănătate și motricitate*, periodicitatea și durata acestora sunt prezentate în tabelul de mai jos.

N ct.	Formele de organizare	Grupa I-amică	Grupa a II-a mică	Grupa medie	Grupa mare	Grupa pregătitoare	
Formele de organizare a educației fizice cu funcție instructiv- educativă							
1.	Activități de educație fizică	în sala sport/ grupă	2/ săptămână 10-15 min	2/ săptămână 15-20 min	2/ săptămână 20-25 min	2/ săptămână 25-30 min	2/ Săptămână 30-35min
		în aer liber	-	1/săptămână 20 min	1/săptămână 25 min	1/săptămână 30 min	1/săptămână 35 min
Formele de organizare a educației fizice cu funcție de fortificare a sănătății în timpul momentelor de regim							
2.	Gimnastica de dimineață	zilnic 5-6 min	zilnic 6-7min	zilnic 7-8 min	zilnic 8-10 min	zilnic 10-12 min	
3.	Pauze dinamice	Zilnic se desfășoară cel puțin o pauză dinamică de până la 3 minute, iar în funcție de ritmul și nevoile copiilor, pot fi incluse și alte pauze scurte					
4.	Jocuri dinamice și exerciții fizice în timpul plimbării	de 2 ori pe zi					
		6-8 min	8-10 min	10-15 min	15-20 min	20-30 min	
Formele de organizare a educației fizice cu funcția de ameliorare a sănătății copilului							
5.	Plimbări în aer liber	Zilnic de 2 ori pe zi, conform normelor sanitaro-igienice în vigoare					
6.	Gimnastica după somnul de zi	-	zilnic 5-6 min	zilnic 6-7 min	zilnic 7-8 min	zilnic 8-10 min	
7.	Proceduri de călire	Zilnic, pe parcursul întregii zile, în cadrul diferitelor momente de regim					
8.	Activități de relaxare, conștientizare de sine și reglare emoțională (mindfulness pentru copii)*	Zilnic, 3-7 min, în funcție de vârstă și necesitate					
Formele de organizare a educației fizice cu funcție de odihnă activă							
9.	Ziua sau sănătății*2	-	3-5 ori pe ani				

10.	Săptămâna sănătății* ²	-	2-3 pe an	
Formele de organizare a educației fizice cu funcție de dezvoltare a capacității motrice în timpul activităților independente a copiilor				
11.	Activități independente pentru dezvoltarea motricității fine și grosiere pe parcursul zilei	Durata se va stabili în conformitate cu particularitățile individuale ale fiecărui copil		
		până la 2 ore	până la 2 ore 15 min	până la 2 ore 20 min
12.	Lucrul individual cu copiii pentru dezvoltarea motricității copiilor	Zilnic, la necesitate. Durata se va stabili în conformitate cu particularitățile individuale ale fiecărui copil		

NOTĂ:

* *Activitățile de conștientizare și autoreglare (mindfulness pentru copii)* se referă și la domeniul *Dezvoltarea personală*, susținând formarea deprinderilor de autoreglare și relaxare: sprijină echilibrul interior și controlul motor prin exerciții accesibile, adaptate vârstei, precum: *respirația conștientă, mișcarea lentă, relaxarea ghidată, activitățile senzoriale - Scanarea corpului (copilul „ascultă” ce simte în corp), desenul expresiv sau exprimarea recunoștinței*. Se recomandă desfășurarea lor în momente de tranziție, după activități solicitante sau înainte de somn, individual sau în grup, în funcție de nevoile copiilor.

*² *Ziua Sănătății și Săptămâna Sănătății* se organizează ca activități de promovare a obiceiurilor sănatoase în corelare cu zilele internaționale dedicate sănătății. Tematicile selectate sunt adaptate particularităților de vârstă și nivelului de înțelegere al copiilor.

7. Pentru facilitarea procesului de planificare tematică și zilnică, cadrele didactice pot utiliza proiectele didactice, disponibile gratis pe pagina oficială a Ministerului Educației și Cercetării (<https://mec.gov.md/ro/content/resurse-pentru-cadre-didactice-educatia-timpurie-0>). Proiectele pot fi preluate integral sau adaptate de către cadrul didactic, în funcție de resursele disponibile și de nevoile specifice ale grupului de copii.
8. La selectarea proiectelor tematice, precum și a tipurilor și tematicii activităților extracurriculare cadrele didactice țin cont de *Calendarul datelor remarcabile și de comemorare naționale și internaționale recomandat instituțiilor de învățământ preșcolar*, (a se vedea Anexa 5).
9. Vizionarea filmelor, emisiunilor muzicale sau spectacolelor pentru copii este urmată de discuții pentru a încuraja exprimarea emoțiilor, formularea opiniilor, dezvoltarea spiritului critic și consolidarea mesajelor educaționale transmise prin conținutul vizual sau auditiv. Întrebările adresate copiilor sunt pregătite în prealabil sau formulate spontan, în funcție de reacțiile și interesele manifestate de aceștia. Cadrele didactice adaptează temele de discuție la vârsta și nivelul de înțelegere al grupului.
10. În procesul de planificare a activităților extracurriculare (a se vedea Planul-cadru 1.3), cadrele didactice elaborează proiecte didactice doar pentru activitățile care implică o pregătire specifică și o durată mai mare de timp: sărbătorile, matineele, șezătorile, activitățile recreative de tip muzical, sportiv și ecologic, victorinele sau concursurile tematice, festivalurile și spectacolele susținute de copii. Cu titlu de excepție, în grupele I și a II-a mică nu se elaborează proiecte didactice pentru activitățile recreative de tip muzical, ținând cont de nivelul de dezvoltare psihonoțională al copiilor din aceste grupe, care necesită activități mai scurte, mai simple și cu un grad redus de solicitare organizatorică.

3.2. Structura și conținutul planurilor de învățământ elaborate de cadrele didactice la nivel de grupă

- Cadrele didactice elaborează 2 planuri de învățământ ale grupei, în baza prezentului Plan-cadru, cu un volum de maximum 10 pagini fiecare:
  - 1). *Plan de învățământ al grupei _____ pentru anul de studii 20__ - 20__;*
  - 2). *Plan de învățământ al grupei _____ pentru perioada estivală 20__.*
- Planurile de învățământ ale grupei se aprobă în cadrul primului și, respectiv, ultimului Consiliu pedagogic.
- Planurile de învățământ ale grupei conțin următoarele elemente:

Plan de învățământ pentru anul de studii 20__-20__	Planul de învățământ pentru perioada estivală 20__
I. Dispoziții generale.	I. Dispoziții generale.
II. Cadrul de organizare și desfășurare a procesului educațional în anul de studii 20__-20__. 2.1 Structura anului de studii. 2.2 Tipuri de activități, numărul total și durata acestora în grupa ____. 2.3 Regimul zilei al grupei ____.	II. Cadrul de organizare și desfășurare a procesului educațional pentru perioada estivală 20__. 2.1 Structura perioadei estivale 20__. 2.2 Tipuri, forme de organizare și durata activităților estivale în grupa ____. 2.3 Regimul zilei al grupei ____.
III. Plan de învățământ privind diversitatea generală a activităților desfășurate în anul de studii 20__ - 20__ 3.1 Plan de învățământ al activităților integrate și a activităților specifice unui domeniu pentru grupa ____ în anul de studii 20__ - 20__. 3.2 Orarul săptămânal orientativ pentru activitățile integrate și cele specifice unui domeniu pentru grupa ____ în anul de studii 20__ - 20__.	III. Plan de învățământ privind diversitatea generală a activităților desfășurate în perioada estivală 20__ 3.1 Orarul activităților în grupa ____ pentru perioada estivală 20__*
IV. Plan de învățământ al activităților extracurriculare desfășurate în grupă 4.1 Repartizarea orientativă a activităților extracurriculare pentru anul de studii 20__ - 20__ în grupa ____ 4.2 Plan de învățământ al activităților opționale pentru anul de studii 20__-20__ în grupa ____ (după caz).	

NOTĂ:

* Orarul va fi elaborat, la discreția cadrului didactic, în corelare cu *Planul de activitate al instituției de învățământ preșcolar în perioada estivală* și cuprinde tipurile de activități distribuite pe zile.

5. În perioada estivală, schema orară se completează succint cu: subiectele zilnice, conținuturile de învățare propuse și metodele didactice planificate. În acest format documentul servește ca plan al activității zilnice.

3.3 Managementul timpului în învățământul preșcolar

1. În contextul prezentului Plan-cadru **managementul timpului în învățământul preșcolar** vizează proiectarea și organizarea activităților educaționale în funcție de durata optimă de învățare pentru fiecare grupă de vârstă, în concordanță cu regimul zilei și programul instituției de învățământ preșcolar.
2. Procesul educațional se desfășoară pe tot parcursul zilei, prin alternanța echilibrată a activităților educaționale (vezi p. 3.1) și momentelor de regim, susținând dezvoltarea integrală a copilului și starea sa de bine, conform *Standardele de învățare și dezvoltare a copilului de la naștere până la vârsta de 7 ani*.
3. Durata efectivă a activității de învățare, în care copilul asimilează noi cunoștințe și experiențe în cadrul **activităților integrate** sau **specifice unui domenii**, este stabilită conform normelor sanitare și instrucțiunilor privind protecția sănătății copilului. În medie, aceasta variază între 10 și 40 de minute, în funcție de vârsta, particularitățile individuale și nivelul de rezistență al copiilor, precum și de obiectivele educaționale propuse.
4. Durata unei activități de învățare special organizată este diferențiată în funcție de vârstă:
  - Grupa I mică: 10–15 minute
  - Grupa II mică: 15–20 minute
  - Grupa medie: 20–25 minute
  - Grupa mare: 25–30 minute
  - Grupa pregătitoare: 35–50 minute

IMPORTANT! Durata de timp indicată nu include timpul alocat pauzelor dinamice și tranzițiilor intercalate în timpul activităților (3 – 10 min).

5. Durata fiecărei secvențe din activitatea integrată este repartizată astfel:
  - partea frontală (lucrul în cerc mare) ocupă 1/4 din timp,
  - activitatea în centre de interes – 2/4,
  - evaluarea – 1/4 din total.

În dependență de tipul și obiectivele activității durata acestor secvențe poate varia, cu respectarea timpului total al activității de învățare special organizate.

IMPORTANT!! Activitatea *Întâlnirea de dimineață* nu face parte din activitatea integrată și nici din activitățile specifice unui domeniu. Ea se organizează înainte de activitățile de bază, fie după dejun, fie înainte, în funcție de particularitățile grupei și disponibilitatea timpului, având rolul de a crea o atmosferă pozitivă și de a facilita tranziția spre activitățile planificate ale zilei.

6. Volumul maxim al activității de învățare/dezvoltare în prima jumătate a zilei este de:
  - 30 minute pentru grupa I-a mică,
  - 40 minute pentru grupa a II-a mică,
  - 50 minute pentru grupa medie,
  - 60 minute pentru grupa mare și 1 oră 10 – 1 oră 20 minute pentru grupa pregătitoare.

Acest timp include două activități planificate zilnic: una integrată și una specifică unui domeniu (*Educația fizică sau Educația muzicală*).

7. Durata activităților extracurriculare poate fi egală sau ușor mai mare (cu 5–15 minute) decât cea a activităților integrate sau specifice, în funcție de conținutul intelectual și caracterul recreativ al acestora și particularitățile de vârstă a copiilor. Vizitele, excursiile și marșurile pot dura între 1 și 1,5 ore. De obicei, activitățile extracurriculare se organizează în a II-a jumătate a zilei.

Distribuția activităților pe parcursul zilei

8. Activitățile care solicită un efort cognitiv intens se vor desfășura în prima jumătate a zilei și vor fi alternate cu activități fizice și artistico-estetice pentru a preveni oboseala copiilor. La grupele mici și medii (de la 2 la 5 ani), accentul se pune pe dezvoltarea competențelor personale, de socializare, iar la grupele mari și pregătitoare (de la 5 la 7 ani) – pe formarea competențelor necesare pregătirii pentru școală.
9. Durata activităților de dezvoltare personală și a jocurilor liber alese este stabilită în regimul zilnic, iar dozarea completă a timpului este prezentată în Anexa 4, tabel 1.
10. La începutul și sfârșitul anului de studii se desfășoară evaluarea copiilor, conform *Metodologiei de monitorizare și evaluare a dezvoltării copilului în baza Standardelor de învățare și dezvoltare a copilului de la naștere până la vârsta de 7 ani*, după cum urmează:
- Evaluarea inițială: 15 septembrie – 15 octombrie (durata poate fi ajustată în funcție de mărimea grupei);
  - Evaluarea finală: 01-30 aprilie (grupele pregătitoare), 15 aprilie – 15 mai (cu posibilitatea reducerii perioadei, în funcție de numărul copiilor din grupă).
3. Evaluarea formativă / monitorizarea dezvoltării copilului, se realizează continuu, pe parcursul întregului an de studii, în baza aceleiași metodologii.

3.4 Educație incluzivă și sprijin pentru copiii cu CES

1. Planul-cadru pentru învățământul preșcolar stabilește următoarele cerințe privind organizarea educației incluzive pentru copiii cu cerințe educaționale speciale (CES):

Nr. crt.	Domeniu de aplicare	Modalitate de implementare
1	Participarea copilului	Copilul cu CES participă la activitățile grupului în funcție de propriul ritm de dezvoltare și capacitate de implicare. Procesul educațional este centrat pe participarea activă, nu pe volumul activităților realizate.
2	Activități de sprijin educațional	Activitățile de recuperare, reabilitare, dezvoltare a limbajului și a autonomiei pentru copiii cu cerințe educaționale speciale (CES) se organizează în baza recomandărilor specialiștilor din cadrul Serviciului Teritorial de Asistență Psihopedagogică (STAP) și se desfășoară de către specialiștii din instituția de învățământ preșcolar – logoped, psiholog, psihopedagog, cadru didactic de sprijin, kinetoterapeut etc. – în conformitate cu prevederile reglementărilor în vigoare. Colaborarea activă cu părinții este obligatorie.
3	Dozarea timpului pentru activități	Durata și frecvența activităților de sprijin se stabilește diferențiat, în funcție de necesitățile și particularitățile fiecărui copil sau grup de copii. Programul specialistului se elaborează în colaborare cu directorul instituției de învățământ preșcolar, orientat după modelul de repartizare pentru profesorul de limbă română (Anexa 4).

4	Planul educațional individualizat (PEI)	Comisia multidisciplinară instituțională, inclusiv toți specialiștii (cadru didactic de sprijin, logoped, psiholog etc.), elaborează planul educațional individualizat, în comun cu educatorii de la grupă și părinții copilului, în baza recomandărilor făcute de specialiștii de la STAP. PEI se avizează și se aprobă la consiliul pedagogic. <i>Structura-standard a Planului educațional individualizat pentru copiii cu cerințe educaționale speciale din instituțiile de educație timpurie</i> o găsiți accesând link-ul de mai jos https://mecc.gov.md/sites/default/files/anexa_la_ordinul_1780_din_03.12.2018.docx
5	Intervenția educațională diferențiată	Individualizarea învățării pentru copilul cu CES în cadrul activităților obligatorii se planifică de cadrul didactic, în baza PEI-ului, în colaborare cu specialiștii, adaptând conținuturile și metodele în funcție de profilul de dezvoltare al fiecărui copil.
6	Evaluarea copilului cu CES	Evaluarea se realizează pe baza progresului individual al copilului, utilizând observația sistematică și instrumentele adaptate, conform SÎDC și Metodologiei de evaluare a copilului, aprobate de MEC.
7	Adaptarea mediului educațional	Spațiul educațional se adaptează fizic, social și emoțional pentru a susține accesul, mobilitatea și participarea copilului cu CES la activitățile din instituția de învățământ preșcolar.

2. Aceste prevederi asigură coerența intervențiilor educaționale și terapeutice în instituțiile de educație timpurie și contribuie la crearea unui mediu educațional accesibil, echitabil și adaptat diversității copiilor.

IV. ASPECTE MANAGERIALE DE APLICARE A PLANULUI-CADRU PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR

În vederea aplicării prezentului Plan-cadru pentru învățământul preșcolar cadrele manageriale și didactice vor respecta următoarele aspecte manageriale de organizare a procesului educațional:

1. Planul de învățământ al instituției de învățământ preșcolar constituie un document operațional strategic, elaborat pentru fiecare an de studii în baza Planului-cadru pentru învățământul preșcolar.
2. Echipa managerială, în colaborare cu cadrele didactice și, după caz, cu specialiștii implicați (conducător muzical, psiholog, logoped, psihopedagog, profesor de limbă română pentru copii alolingvi etc.), completează *Planul de învățământ al instituției de învățământ preșcolar pentru anul de studii 20__-20__* în baza planurilor de învățământ ale grupelor, până la data de 15 septembrie. Documentul se aprobă prin decizie la prima ședință a Consiliului pedagogic și conține tabele și scheme generalizate, structurate pe compartimentele prevăzute în Anexa 3, punctul 3.2, adaptate contextului specific al instituției de învățământ preșcolar.

4.1. Grupe specifice în învățământul preșcolar

1. Conform *Cadrului de Referință al Educației Timpurii* în învățământul preșcolar sunt grupe specifice vârstei copiilor, după cum urmează:
  - Grupa I mică: 2–3 ani
  - Grupa II mică: 3–4 ani
  - Grupa medie: 4–5 ani
  - Grupa mare: 5–6 ani
  - Grupa pregătitoare: 6–7 ani
  - Grupa mixte: 2–4 ani; 3–5 ani; 5–7 ani; 2–7 ani (în funcție de specificul local)

4.2. Dozarea timpului pentru organizarea activităților în învățământul preșcolar

1. Prezentul Plan-cadru se implementează pe durata unei săptămâni de lucru de 5 (cinci) zile, cu un program zilnic de activitate de 10,5 ore.
2. Pentru instituțiile de învățământ preșcolar cu un program diferit (6, 9, 12 ore) acesta va fi adaptat, păstrând prioritar realizarea activităților obligatorii (a se vedea Planurile-cadru 1.1, 1.2 și 1.3 din Anexa 1).
3. Instituția de învățământ preșcolar aplică Planul-cadru conform recomandărilor de dozare a timpului pentru fiecare tip de activitate și grupă de vârstă (a se vedea tabelul 1) în vederea asigurării unei desfășurări echilibrate a procesului educațional și a respectării particularităților de vârstă ale copiilor.
4. Tabelul 1 *Dozarea timpului pentru organizarea/derularea activităților pe parcursul zilei în grupele de vârstă 2-6/7 ani în învățământul preșcolar*, prezentat mai jos, constituie un instrument de orientare managerială în planificarea regimului zilnic, urmărind respectarea raportului optim între activitățile de învățare și cele de recreere, între momentele de efort cognitiv și cele de odihnă activă sau pasivă.

5. Directorul instituției de învățământ preșcolar, în colaborare cu cadrele didactice, monitorizează aplicarea coerentă și flexibilă a acestor repere, adaptându-le în funcție de programul instituției, de nevoile și interesele copiilor, dar și de condițiile reale ale contextului educațional.

Tabel 1. Dozarea timpului pentru organizarea/derularea activităților pe parcursul zilei în grupele de vârstă 2-6/7 ani în învățământul preșcolar

Tipul de activitate în de învățământul preșcolar	Grupa I mică 2-3 ani	Grupa II mică 3-4 ani	Grupamădie 4-5 ani	Grupamare 5-6 ani	Grupa pregătitoare 6-7 ani
I. Activități de dezvoltare personală					
1.1. Rutine * ¹	2 h	1 h 45 min	1 h 20 min	1 h 20 min	1 h
1.2. Tranziții	50 min	50 min	45 min	40 min	30 min
1.3. Activități recreative și de relaxare	3h	3 h 10 min	3 h 15 min	3 h 25 min	3h 30 min
1.4. Activități de dezvoltare și exersare a aptitudinilor individuale	5/10 min	15 min	20 min	25 min	30 min
1.5. Activități recuperatorii	5/10 min	15 min	20 min	25 min	30 min
Număr de ore pe zi	6 h / 6h 10 min	6 h 15 min	6 h	6 h 15 min	6 h
Număr de ore săptămânale (5 zile de lucru)	6 h 10 min × 5 zile = 30 h 50 min	6 h 15 min × 5 zile = 31 h 15 min	6 h × 5 zile = 30 h	6 h 15 min × 5 zile = 31 h 15 min	6 h x 5 zile = 30 ore
II. Activități integrate / activități pe domenii de activitate					
3.1. Activități integrate	10-15 min	15-20 min	20-25 min	25-30 min	35-45 min
Activități specifice unui domeniu de activitate:					
3.2. Educație fizică	10-15 min	15-20 min	20-25 min	25-30 min	30-35 min
3.3. Educație muzicală	10-15 min	15-20 min	20-25 min	25-30 min	30-35 min
3.4. Limba română pentru IET cu program în limbile minorităților naționale * ²	-	15 min* ³	20 min	25 min	30 min
3.5. Limba maternă, alta decât română, pentru IET cu program în limbile minorităților naționale * ³	-	15 min	20 min	25 min	30 min
Număr de ore pe zi	20/30 min	30/40 min	40/50 min	50/60 min	1 h/1h 10min
Număr de ore săptămânale	20/30 min × 5 zile = 1h 40 min/ 2h 30 min	30/40 min × 5 zile = 2h 30 min / 3h 20 min	40/50 min × 5 zile = 3h20 min/ 4h 10 min	50/60 min × 5 zile = 4h10 min/ 5h	60/70 min × 5 zile = 5h/ 5h 50 min
Activități și jocuri liber alese*⁴					
Număr de ore pe zi	50 min	1 h 5 min	1 h 10 min	1 h 15 min	1 h 20 min

Număr de ore săptămânale	50 min × 5 zile = 4 h 10 min	1 h 5 min × 5 zile = 5 h 25 min	1 h 10 min × 5 zile = 5 h 50 min	1 h 15 min × 5 zile = 6 h 15 min	1 h 20 min × 5 zile = 6 h 40 min
Activități extracurriculare					
Activități extracurriculare (o activitate în săptămână la fiecare grupă de vârstă)	10-15 min	15-20 min	20-25/30 min	25-30/40 min	30-35/50 min
Somnul de zi					
Număr de ore săptămânale	3 h × 5 zile = 15 h	2 h 30 min × 5 zile = 12 h 30 min	2 h 30 min × 5 zile = 12 h 30 min	2 h × 5 zile = 10 h	2 h × 5 zile = 10 h
Număr total de ore săptămânale*5					
Număr total de ore săptămânale	51 h 40 min / h 30 min	51 h 40 min / 52 h 30 min	51 h 40 min / 52 h 30 min	51 h 40 min / 52 h 30 min	51 h 40 min / 52 h 30 min

NOTĂ:

*1 Această categorie include toate tipurile de rutină, cu excepția somnului de zi.

*2 Activitățile *Limba română pentru IET cu program în limbile minorităților naționale* se planifică și organizează începând cu grupa medie, având următoarele durate recomandate: 20 de minute pentru grupa medie, 25 de minute pentru grupa mare și 30 de minute pentru grupa pregătitoare. Cu titlu de excepție, în instituțiile cu o experiență de cel puțin 2 ani în desfășurarea activităților de predare a limbii române, se acceptă organizarea activităților de predare a acesteia începând cu grupa a doua mică (3-4 ani), cu durata de 15 minute.

*3 Activitățile de studiere a limbii materne, alta decât limba română, în instituțiile cu program în limbile minorităților naționale, se planifică și organizează începând cu grupa medie, având următoarele durate recomandate: 20 de minute pentru grupa medie, 25 de minute pentru grupa mare și 30 de minute pentru grupa pregătitoare. Cu titlu de excepție, în instituțiile cu o experiență de cel puțin 2 ani în desfășurarea activităților de predare a limbii materne, se acceptă organizarea activităților de predare a acesteia începând cu grupa a doua mică (3-4 ani), cu durata de 15 minute.

*4 Activitățile și jocurile liber alese nu includ timpul destinat lucrului copilului în centrele de interes/ariile de stimulare, desfășurat în cadrul activității integrate.

*5 Numărul total de ore săptămânale este calculat pentru instituțiile cu program zilnic de 10,5 ore, rezultând un total de 52 ore și 30 de minute (10,5 ore × 5 zile). Diferența dintre timpul maxim (52 h 30 min) și timpul minim calculat (51 h 40 min) reprezintă timpul variabil, destinat activităților de dezvoltare personală, extracurriculare sau activităților de *Limba română pentru cu program în limbile minorităților naționale*. În funcție de programul concret al instituției de învățământ preșcolar (de exemplu: 6, 9 sau 12 ore) și de resursele disponibile, se poate ajusta durata sau frecvența unor activități de dezvoltare personală, cum ar fi *cina, somnul, activitățile recreative, de relaxare sau jocurile liber alese* din a doua parte a zilei. Totuși, se va menține neschimbată dozarea timpului pentru *activitățile integrate și/sau specifice unui domenii de activitate, activitățile extracurriculare, activitățile de recuperare (inclusiv pentru copiii cu CES)*.

4.3. Regimul Zilei

1. Regimul zilei este elaborat în funcție de particularitățile de vârstă ale copiilor și prevede o alternanță echilibrată între activitățile de învățare, recreere, somn, alimentație, igienă și activități independente. Fiecare grupă beneficiază de o rutină zilnică proprie, adaptată nevoilor și intereselor copiilor.
2. În perioada 25 august – 15 septembrie, cadrele didactice elaborează *Regimul zilei și Orarul orientativ al activităților săptămânale* pentru grupa în care activează. Aceste documente sunt prezentate spre aprobare în cadrul primului Consiliului pedagogic, desfășurat până la data de 15 septembrie. După caz, forma finală a acestora se definitivează după încheierea evaluării inițiale a copiilor (15 octombrie), pentru a reflecta nevoile grupei identificate în urma acesteia.
3. În grupele mixte (cu copii de 2, 3, 4 vârste), *Regimul zilei* se stabilește după modelul destinat copiilor mai mari, iar momentele de regim pentru cei mai mici încep cu 5–10 minute mai devreme.
4. În cadrul aceleiași instituții de învățământ preșcolar, în grupele de aceeași vârstă pot exista mici diferențe în *Regimul zilei*, determinate de orarul adoptat, particularitățile individuale ale copiilor sau specificul fiecărei grupe.
5. În tabelul 2 este prezentat un model de *Regim al zilei pentru copiii cu vârsta între 2 și 7 ani*, elaborat pe baza recomandărilor specialiștilor din domeniul sănătății și educației. Administrația instituției de învățământ preșcolar asigură un regim al zilei adecvat, care acoperă intervalul de timp de la sosirea până la plecarea copiilor, având ca reper modelul propus și programul de activitate al instituției.

Tabelul 2. Regimul zilei pentru copiii de 2-7 ani în instituția de învățământ preșcolar

Grupa I mică 2-3 ani		Grupele II mică -medie 3-5 ani		Grupele mare-pregătitoare 5-7 ani	
7:00/ 7:30- 08:15	Rutine: Primirea copiilor, termometria. Activitate individuală de explorare a unui subiect de care este interesat copilul / activități recuperatorii individualizate sau pe grupuri mici <i>Gimnastica matinală</i> (5 min)	7:00/ 07:30 - 08 :25	Rutine: Primirea copiilor, termometria. Activitate individuală de explorare a unui subiect de care este interesat copilul / activități recuperatorii individualizate sau pe grupuri mici <i>Gimnastica matinală</i> (7 min)	7:00/ 7:30- 08:35	Rutine: Primirea copiilor, termometria. Activitate individuală de explorare a unui subiect de care este interesat copilul / activități recuperatorii individualizate sau pe grupuri mici <i>Gimnastica matinală</i> (10 min)
08:15- 08:45	Rutine: deprinderi de igienă individuală și colectivă Dejunul	08:25- 08:50	Rutine: deprinderi de igienă individuală și colectivă Dejunul	08:35- 09:00	Rutine: deprinderi de igienă individuală și colectivă Dejunul
08:45- 09:00	Rutine și tranziții Întâlnirea de dimineață (5 min) Pregătirea pentru activitate, distribuirea materialelor	08:50- 09:10	Rutine și tranziții Întâlnirea de dimineață (10-15 min) Pregătirea pentru activitate, distribuirea materialelor	09:00- 09:15	Rutine și tranziții Întâlnirea de dimineață (15-20 min) Pregătirea pentru activitate, distribuirea materialelor
09:00- 09:45	Activități integrate/Activități specifice unui domeniu (cu pauze dinamice, jocuri alese)	09:10- 10:20	Activități integrate/Activități specifice unui domeniu (cu pauze dinamice, jocuri alese)	09:15- 10:50	Activități integrate/Activități specifice unui domeniu (cu pauze dinamice, jocuri alese)
10:00 - 11 :30	Rutine: Pregătirea pentru jocurile și activitățile recreative la aer liber Plimbare în aer liber* ¹	10:30- 12:10	Rutine: Pregătirea pentru jocurile și activitățile recreative la aer liber. Plimbare în aer liber* ¹	11 :00- 12 :45	Rutine: Pregătirea pentru jocurile și activitățile recreative la aer liber Plimbare în aer liber* ¹
11 :30- 12 :00	Rutine: Deprinderi de igienă colectivă și individuală, deprinderi de autoservire Prânzul	12 :10- 12 :40	Rutine: Deprinderi de igienă colectivă și individuală, deprinderi de autoservire Prânzul	12 :45- 13 :10	Rutine: Deprinderi de igienă colectivă și individuală, deprinderi de autoservire Prânzul
12 :00- 15 :00	Rutine: Somnul de zi* ² Activități de relaxare* ³	12 :40- 15 :00	Rutine: Somnul de zi* ² Activități de relaxare* ³	13 :10- 15 :10	Rutine: Somnul de zi* ² Activități de relaxare* ³
15 :00- 15 :30	Rutine și tranziții Trezirea copiilor, activități de călire, deprinderi de autoservire, deprinderi de igienă personală, necesități personale,	15 :00- 15 :35	Rutine și tranziții Trezirea copiilor, activități de călire, deprinderi de autoservire, deprinderi de igienă personală, necesități personale,	15 :10- 15 :45	Rutine și tranziții Trezirea copiilor, activități de călire, deprinderi de autoservire, deprinderi de igienă personală, necesități personale,

	activitate motoră individuală.		activitate motoră individuală.		activitate motoră individuală.
15 :30-15 :50	Rutine: Deprinderi de igienă colectivă și individuală, deprinderi de autoservire Gustarea	15 :35-15 :55	Rutine: Deprinderi de igienă colectivă și individuală, deprinderi de autoservire Gustarea	15 :45-16 :05	Rutine: Deprinderi de igienă colectivă și individuală, deprinderi de autoservire Gustarea
15:50-16:25	Jocuri, activitate individuală	15:55-16:30	Jocuri, activitate individuală	16:05-16:35	Jocuri, activitate individuală Activități opționale
16:25-16:35	Rutine: Pregătirea pentru jocurile și activitățile recreative în aer liber	16:30-16:40	Rutine: Pregătirea pentru jocurile și activitățile recreative în aer liber	16:35-16:45	Rutine: Pregătirea pentru jocurile și activitățile recreative în aer liber
16: 35-17:30	Rutine: Plimbarea în aer liber, activități recuperatorii, activități recreative și de relaxare, jocuri de dezvoltare a aptitudinilor individuale, activități extracurriculare	16:40-17:40	Rutine: Plimbarea în aer liber, activități recuperatorii, activități recreative și de relaxare, jocuri de dezvoltare a aptitudinilor individuale, activități extracurriculare	16 :45-17 :45	Rutine: Plimbarea în aer liber, activități recuperatorii, activități recreative și de relaxare, jocuri de dezvoltare a aptitudinilor individuale, activități extracurriculare
17:30-18:00	Rutine: Deprinderi de igienă colectivă și individuală, deprinderi de autoservire Cina Rutine: Plecarea copiilor acasă, discuții cu părinții (instituție de învățământ preșcolar cu program de activitate 9-10,5 ore)	17:40-18:10	Rutine: Deprinderi de igienă colectivă și individuală, deprinderi de autoservire Cina Rutine: Plecarea copiilor acasă, discuții cu părinții (instituție de învățământ preșcolar cu program de activitate 9-10,5 ore)	17:45-18:15	Rutine: Deprinderi de igienă colectivă și individuală, deprinderi de autoservire Cina Rutine: Plecarea copiilor acasă, discuții cu părinții (instituție de învățământ preșcolar cu program de activitate 9-10,5 ore)
18:00-19:00	Joc liber ales Activitate individuală de explorare a unui subiect de care este interesat copilul Rutine: Plecarea copiilor acasă, discuții cu părinții	18:10-19:00	Joc liber ales Activitate individuală de explorare a unui subiect de care este interesat copilul Rutine: Plecarea copiilor acasă, discuții cu părinții	18:15-19:00	Joc liber ales Activitate individuală de explorare a unui subiect de care este interesat copilul Rutine: Plecarea copiilor acasă, discuții cu părinții

NOTĂ:

*¹ – **Plimbarea** se organizează zilnic în două reprize: una în prima parte a zilei, după desfășurarea activităților planificate, și a doua după somnul de zi sau înainte de plecarea copiilor acasă. Durata este orientativă, stabilită în conformitate cu normele sanitaro-igienice în vigoare. Activitățile din timpul plimbărilor pot include jocuri de mișcare, jocuri distractive, concursuri, spectacole, audiții literare sau muzicale, vizite, observații și jocuri la libera alegere a copiilor.

*² – **Somnul:** în total, copiii de vârstă preșcolară au nevoie de 9–12/12,5 ore de somn în 24 de ore. Pentru **copiii de 2–3 ani**, somnul de zi durează **cel puțin 3 ore**, iar pentru **copiii de 3–7 ani – între 2 și 2,5 ore**. Înainte de somn **nu se organizează activități solicitante sau proceduri de călire**.

*³ – **Activitățile de relaxare** includ: jocuri și activități liber alese (facultativ, pentru copiii care nu dorm ori s-au trezit între timp), precum și **activități de recuperare**, ameliorare sau de valorificare a înclinațiilor și aptitudinilor personale ale copiilor.

4.4. Organizarea activităților educaționale în perioadele recreative și perioada estivală

1. În perioadele recreative, inclusiv în perioada estivală (cu excepția intervalului destinat vacanței copiilor), activitățile educaționale obligatorii sunt înlocuite cu activități recreative și recuperatorii, cu caracter ludic și distractiv. Acestea au ca prioritate asigurarea odihnei active, a stării de bine și a fortificării sănătății, valorificând totodată activități cu conținut artistic, estetic și de explorare liberă.
2. Aceste activități se proiectează pe teme propuse de cadrele didactice sau alese de copii, dar și pe teme comune pentru întreaga instituție de învățământ preșcolar. În funcție de specificul perioadei recreative, temele recomandate includ:
  - **pentru perioada recreativă de toamnă:** ecologie, natură, culorile toamnei;
  - **pentru perioada recreativă de iarnă:** iarnă, bunătate, tradiții, sărbători;
  - **pentru perioada recreativă de primăvară:** renașterea naturii, creație, simboluri tradiționale;
  - **pentru perioada recreativă de Paști:** obiceiuri, cântece și povești pascale;
  - **pentru perioada recreativă de vară:** natură, sănătate, jocuri cu apă și mișcare în aer liber.
3. Forma de realizare a activităților (sărbători, festivaluri, concursuri, spectacole, șezători etc.) se stabilește de către cadrul didactic, în colaborare cu familia și, după caz, cu administrația instituției de învățământ preșcolar. Activitățile se desfășoară la nivel de grupă sau instituție, cu implicarea tuturor copiilor prezenți.
4. În perioadele recreative activitățile de rutină se desfășoară în mod obișnuit.

Activități educaționale în perioada recreativă estivală

5. În vederea asigurării condițiilor sigure și creării unui mediu educațional adaptativ pentru dezvoltarea multilaterală și fortificarea sănătății copiilor, administrația instituției de învățământ preșcolar, în colaborare cu fondatorul, emite până la data de 31 mai a anului de studii un ordin privind pregătirea și desfășurarea activităților recreative de vară, cu aprobarea *Planului de activitate a instituției de învățământ preșcolar în perioada estivală*. Ordinul este transmis ulterior organului local de specialitate în domeniul învățământului.
6. Pe durata verii, activitățile educaționale se organizează într-un mod flexibil și echilibrat, punând accent pe starea de bine a copilului și pe dezvoltarea lui integrală. Sunt corelate activități de educație fizică, pentru sănătate, dezvoltare personală, muzical-estetice, cognitive, socio-emoționale și de comunicare, adaptate contextului sezonului estival și nevoii sporite de mișcare, relaxare și interacțiune în aer liber.
7. Se acordă prioritate activităților **de fortificare a sănătății** (gimnastică, jocuri dinamice, mișcare în aer liber, activități motrice independente, odihnă activă și călire) și celor **muzical-estetice** (activități creative, muzicale, literare și de teatralizare), organizate zilnic, cu implicarea activă a copiilor.
8. De asemenea, se promovează **activități extracurriculare** și evenimente cu caracter festiv sau turistic, în funcție de temele abordate pe parcursul anului de studii și de sărbătorile marcate în perioada estivală.

4.5. Activități opționale

1. Activitățile opționale sunt *activități de dezvoltare personală* și reprezintă forme de învățare cu caracter facultativ. Acestea se desfășoară suplimentar față de cele prevăzute în CET, la solicitarea părinților și, după caz, contra cost, fiind organizate de instituția de învățământ preșcolar, asociații

obștești sau prestatori privați acreditați, în baza unei Curricule/Programe educaționale aprobate de MEC și a deciziei Consiliului pedagogic al instituției .

2. Activitățile opționale sunt destinate copiilor de 4–6/7 ani, iar cele care implică utilizarea calculatorului se desfășoară doar cu copiii de minimum 6 ani, în conformitate cu normele sanitare. Se includ cel mult două tipuri de activități opționale per grupă, cu o frecvență de 1–2 ori pe săptămână, organizate în a doua parte a zilei (după somn și gustare) sau în weekend.
3. Activitățile opționale sunt desfășurate de cadre didactice specializate, în spații separate de sala de grupă. Copiii neincluși participă la activități din regimul zile, sub supravegherea educatorului grupei.
4. Durata unei activități opționale variază între 20 și 30/40/50 de minute, similar celorlalte activități educaționale, în funcție de vârstă.

Tabelul 3. Lista activităților opționale recomandate pentru vârsta de 4-6/7 ani

Nr. crt.	Domeniul de activitate (CET)	Activități opționale propuse
1.	Sănătate și motricitate	Educație pentru securitate
2.		Înotul
3.		Gimnastică ritmică, artistică /Aerobică
4.		Arte marțiale
5.		Fotbal
1.	Eu, familia și societatea	Obiceiuri și tradiții locale
2.		Educație pentru democrație
1.	Limbaj și comunicare	Limba maternă
2.		Limbi moderne
3.		Arta vorbirii
1.	Științe și tehnologii	Jocuri digitale interactive, Robotica
2.		Șah/Dame
3.		Micii ecologiști
4.		Clubul curioșilor
5.		Matematica distractivă
6.		Activități de tip STEM/STEAM
7.		Educația antreprenorială
8.		Educația financiară
1.	Arte	Micii actori / plasticieni
2.		Muzica vocală / instrumentală
3.		Dansuri moderne sau populare
4.		Meșteșuguri populare (țesut, olărit,împletit din lozie)

5. Lista activităților opționale prezentată în Tabelul 3 are un caracter orientativ și poate fi extinsă în funcție de solicitările părinților și de resursele educaționale disponibile în instituția de învățământ preșcolar.

4.6. Repere privind activitatea și repartizarea timpului de muncă pentru cadrul didactic – *Profesor de limba română pentru instituțiile cu instruire în limba rusă (alolingve)*

I. Dispoziții generale

1. Prezentele repere au ca scop reglementarea modului de organizare a activității și de repartizare a timpului de muncă pentru cadrele didactice care predau *Limba română pentru IET cu program în limbile minorităților naționale* copiilor, a căror limbă maternă este alta decât româna, în instituțiile alolingve, începând cu grupa medie (4–5 ani) până la grupa pregătitoare (6–7 ani). Cu titlu de excepție în instituțiile cu o experiență de cel puțin 2 ani în desfășurarea activităților de predare a limbii române, se acceptă organizarea activităților de predare a acesteia începând cu grupa a doua mică (3-4 ani).
2. Se urmărește asigurarea unei planificări echilibrate între **activitățile directe de predare–învățare–evaluare** și cele **complementare**.
3. Dezvoltarea competențelor de comunicare în limba română este esențială pentru integrarea educațională și socială a copiilor alolingvi și este în conformitate cu prevederile Codului educației al Republicii Moldova, art. 11 alin. (2).

II. Normă didactică și repartizarea timpului

4. O normă didactică echivalează cu 35 de ore/săptămână. Timpul de muncă al profesorului este structurat în două categorii principale de activități (Tabel 4*):
  - 1) **Activitate specifică unui domeniu *Limba română pentru instituțiile de educație timpurie cu program în limbile minorităților naționale*** (în continuare *Activitatea de Limbă română*) : predare-învățare-evaluare;
Durata unei activități variază în funcție de grupa de vârstă, după cum urmează:
    - Grupa medie: 20 minute
    - Grupa mare: 25 minute
    - Grupa pregătitoare: 30 minute
  - 2) **Activități complementare și de pregătire***, inclusiv:
    - *activități de regim precum*: participare la sosirea copiilor, *Întâlnirea de dimineață*, servirea mesei, plimbări, jocuri;
    - *pregătirea materialelor didactice și a activităților didactice*;
    - *alte activități*: pregătirea și participarea la activități extracurriculare, participarea la ședințe, consilii, lucrul cu familia.

III. Calificarea personalului didactic

5. *Activitățile de Limbă română* în instituțiile de învățământ preșcolar sunt desfășurate de către profesori de limba română care dețin modulele de formare profesională: *Predarea Limbii române în învățământul preșcolar și Psihopedagogie preșcolară*.
6. În lipsa personalului didactic calificat pentru predarea Limbii române, cu titlu de excepție, instituția de învățământ preșcolar poate angaja temporar, până la identificarea cadrului didactic specialist, un alt cadru didactic (de exemplu: educator, metodist, logoped, psiholog, învățător etc.), cu condiția ca acesta:
  - ✓ să fie vorbitor nativ al limbii române;

- ✓ să urmeze modulul de formare profesională corespunzător predării limbii române în învățământul preșcolar.

6.1 Educatorul grupei, care întrunește condițiile de la pct. 6, poate fi implicat în desfășurarea activităților de Limbă română, cu condiția ca activitatea de predare a limbii române să se desfășoare în afara programului de lucru ca educator al grupei, fără suprapunere cu aceasta.

7. Se recomandă instituțiilor de educație timpurie să sprijine formarea continuă a cadrelor didactice pentru obținerea calificării necesare predării limbii române. Această măsură este prioritară în regiunile cu populație preponderent alolingvă.

IV. Recomandări finale

8. Instituțiile cu program în limbile minorităților naționale, vor lua în considerare prezentele recomandări la elaborarea statelor de personal.
9. Evaluarea performanței profesorului de limbă română include și analiza gradului de implicare în toate tipurile de activități educaționale desfășurate.
10. Aceste recomandări reprezintă un instrument de organizare echitabilă a activității profesorului de limba română și au drept scop sprijinirea dezvoltării competențelor de comunicare în limba română ale copiilor preșcolari alolingvi, în conformitate cu Cadrul European Comun de Referință pentru Limbi, facilitând integrarea eficientă a acestora în învățământul primar cu predare în limba română, alături de toți copiii preșcolari din Republica Moldova.

Tabel 4. Repartizarea timpului pentru profesorul de Limbă română cu norma didactică 1,0 care desfășoară activitatea cu toată grupa

	Grupa	MEDIE (4–5 ANI)			MARE (5–6 ANI)			PREGĂTITOARE (6–7 ANI)		
	Tip activitate/timp	Timp estimat/ zi	Timp estimat/ săptămână	Timp estimat/ an	Timp estimat/ zi	Timp estimat/ săptămână	Timp estimat/ an	Timp estimat/ zi	Timp estimat/ săptămână	Timp estimat/ an
Activitate de Limbă română										
I	Total activitatea de Limbă română	20 min (4 zile)	1 h 20 min	45 h 20 min	25 min (4 zile)	1 h 40 min	56 h 40 min	30 min (4 zile)	2 h 00 min	68 h
Activități complementare și de pregătire*										
1.1	Activități de regim	35 min (zilnic)	2 h 55 min	99 h 10 min	30 min (zilnic)	2 h 30 min	85 h	25 min (zilnic)	2 h 05 min	70 h 50 min
1.2	Altele (activități recuperatorii, pregătire activități extracurriculare, activități comune părinți-copii, participare ședințe)	30 min (1 zi) 10 min (4 zile)	1 h 10 min	39 h 40 min	35 min (1 zi) 10 min (4 zile)	1 h 15 min	42 h 30 min	40 min (1 zi) 10 min (4 zile)	1 h 20 min	45 h 20 min
1.3	Pregătirea materialelor / activităților didactice	19 min (5 zile)	1 h 35 min	53 h 50 min	19 min (5 zile)	1 h 35 min	53 h 50 min	19 min (5 zile)	1 h 35 min	53 h 50 min
	Total complementar și de pregătire	84 min (1 zi) 64 min (4 zile)	5 h 40 min	192 h 40 min	84 min (1 zi) 59 min (4 zile)	5 h 20 min	184 h 10 min	84 min (1 zi) 54 min (4 zile)	5 h 00 min	170 h
Total activități de Limbă română + complementare și de pregătire										
	Total	1 h 24 min	7 h	238 h	1 h 24 min	7 h	238 h	1 h 24 min	7 h	238 h

Tabel 5. Repartizarea timpului pentru profesorul de Limbă română cu activitatea desfășurată pe subgrupe

	Grupa	MEDIE (4–5 ani)			MARE (5–6 ani)			PREGĂTITOARE (6–7 ani)		
	Tip activitate/timp	Timp estimat/zi	Timp estimat/săptămână	Timp estimat/an	Timp estimat/zi	Timp estimat/săptămână	Timp estimat/an	Timp estimat/zi	Timp estimat/săptămână	Timp estimat/an
Activitate de Limbă română										
	Subgrupa 1	20 min (4 zile)	1 h 20 min	45 h 20 min	25 min (4 zile)	1 h 40 min	56 h 40 min	30 min (4 zile)	2 h	68 h
	Subgrupa 2	20 min (4 zile)	1 h 20 min	45 h 20 min	25 min (4 zile)	1 h 40 min	56 h 40 min	30 min (4 zile)	2 h	68 h
	TOTAL	40 min (4 zile) 0 min (1 zi)	2 h 40 min	90 h 40 min	0 min (1 zi) 50 min (4 zile)	3 h 20 min	113 h 20 min	60 min (4 zile) 0 min (1 zi)	4 h	136 h
Activități complementare și de pregătire*										
1.1	Activități de regim	35 min (1 zi) 15 min (4 zile)	1 h 35 min	53 h 50 min	40 min (1 zi) 0 min (4 zile)	40 min	22 h 40 min	30 min (1 zi)	30 min	17 h
1.2	Altele (pregătire activități extracurriculare / ședințe)	30 min (1 zi) 10 min (4 zile)	1 h 10 min	39 h 40 min	25 min (1 zi) 15 min (4 zile)	1 h 25 min	48 h 10 min	40 min (1 zi) 10 min (4 zile)	80 min	45 h 20 min

1.3	Pregătirea materialelor / activităților didactice	19 min (5 zile)	1 h 35 min	53 h 50 min	19 min (5 zile)	1 h 35 min	53 h 50 min	14 min	1 h 10 min	39 h 40 min
IV.	Total complementar și de pregătire	84 min (1 zi) 44 min (4 zile)	4 h 20 min	147 h 20 min	84 min (1 zi) 34min (4 zile)	3 h 40 min	124 h 40 min	69 min (1 zi) 24 min (4 zile)	3 h	102 h
Total activități de Limbă română + complementare și de pregătire										
V.	Total	1 h 24 min	7 h	238 h	1 h 24 min	7 h	238 h	1 h 24 min	7 h	238 h

Note explicative:

1. Pe baza acestor tabele, cadrul didactic își va elabora propriul grafic de repartizare a activităților pentru grupele în care activează.

* Timpul propus în tabele are caracter orientativ. Cadrul didactic poate ajusta durata activităților complementare și de pregătire în funcție de necesitățile educaționale, acordând mai mult sau mai puțin timp unei activități sau alteia.

Modele e de repartizare a timpului de muncă pe săptămână pentru realizarea activităților de bază:

Tabel 6. Repartizarea timpului pentru profesorul de limbă română angajat pe 1,0 normă cu predarea concomitentă pentru toată grupa:

Tipuri de activități	5 grupe medii (4 activități * 20 min * 5 grupe)	5 grupe mari (4 activități*25 min * 5 grupe)	5 grupe pregătitoare (4 activități * 30 min * 5 grupe)	5 grupe: (2 medii, 2 mari și 1 pregătitoare) (4 activități * (2 grupe * 20 min + 2 grupe * 25 min + 1 grupă * 30 min))
Activitate de Limbă română	6 h 40 min	8 h 20 min	10 h 00 min	8 h 00 min
Activități complementare și de pregătire	28 h 20 min	26 h 40 min	25 h 00 min	27 h 00 min
Total săptămânal	35 h	35 h	35 h	35 h

Tabel 7. Repartizarea timpului pentru profesorul de limbă română angajat pe 1,0 normă cu predarea pe subgrupe în toate 5 grupe:

Tipuri de activități	5 grupe medii (8 activități * 20 min * 5 grupe)	5 grupe mari (8 activități*25 min * 5 grupe)	5 grupe pregătitoare (8 activități * 30 min * 5 grupe)	5 grupe: (2 medii, 2 mari și 1 pregătitoare) (8 activități * (2 grupe * 20 min + 2 grupe * 25 min + 1 grupă * 30 min))
Activitate de Limbă română	13 h 20 min	16 h 40 min	20 h	16 h 00 min
Activități complementare și de pregătire	21 h 40 min	18 h 20 min	5 h	9 h 00 min
Total săptămânal	35 h	35 h	35 h	35 h

V. CALENDARUL DATELOR REMARCABILE ȘI DE COMEMORARE NAȚIONALE ȘI INTERNAȚIONALE RECOMANDAT INSTITUȚIILOR DE ÎNVĂȚĂMÂNT PREȘCOLAR

Luna	Data	Denumirea zilei marcante/de sărbătoare
Ianuarie	1	Anul Nou
	7	Nașterea lui Isus Hristos (Crăciunul pe stil vechi)
Ianuarie	15	Ziua Națională a Culturii Ziua comemorării Poetului Național Mihai Eminescu
Martie	1	Ziua Mărțișorului
	8	Ziua Internațională a Femeii
Aprilie	2	Ziua Internațională a Cărții pentru Copii
	6	Ziua Națională de Înverzire a Plaiului
	7	Ziua Mondială a Sănătății
	27	Ziua Drapelului de Stat
Mai	1	Ziua Muncii
	9	Ziua Europei
Iunie	1	Ziua Internațională a Copilului
	24	Ziua Iei în Republica Moldova
	Ultima zi de duminică a lunii	Ziua Portului Popular Ziua Națională a Taților
Iulie	2	Ziua Națională a comemorării lui Ștefan cel Mare
August	27	Ziua Independenței Republicii Moldova
	31	Sărbătoarea „Limba noastră”
Septembrie	Ultima zi de sâmbătă a lunii	Ziua bunicuței
Noiembrie	20	Ziua Internațională a Drepturilor Copiilor
Decembrie	25	Nașterea lui Isus Hristos (Crăciunul pe stil nou)